

K O H T U O T S U S

EESTI VABARIIGI NIMEL

Harju Maakohus
kohtunik
Aase Sammelselg

otsuse aeg ja koht
23.oktoober 2008
Kentmanni kohtumaja

tsiviilasi

OÜME hagi TM'e vastu 42 240 krooni väljamõistmises ja menetluskulude hüvitamises

hageja

ME OÜ, reg. XXX, asub XXX, menetluses osalesid seadusjärgne esindaja, MP ja volitatud esindaja, advokaat Taivo Saks

kostja

TM, i.k. XXX, elab XXX, menetluses osales volitatud esindaja, vandeadvokaat Nigul Saar

asjaolud

10.juunil 2007 esitas OÜLH OÜ ME tellimuse nr.001904 sõiduki Toyota Corolla (riiklik registreerimismärk XXX) teisaldamiseks L SPA territooriumilt. OÜ ME täitis tellimuse ning teisaldas kostja sõiduki oma parklasse asukohaga XXX linnas.

OÜ ME esitas 10.juunil 2007 OÜ-le LH arve nr. 001904 (tl. 34) sõiduki Toyota Corolla (XXX) sundteisaldamise eest tasumiseks.

OÜ ME ja OÜ LH on 10.juunil 2007 sõlminud nõude loovutamise lepingu (tl. 36). Lepingu esemeks on OÜ LH ja sõiduki Toyota Corolla kasutaja vahel tekkinud võlasuhtest tulenev teisaldamiskulude nõue.

OÜ ME saatis 3.juulil 2007 T.M 'ele teate, milles on teatatud sõiduki teisaldamisest, selle asukohast, teisaldaja parkla hinnakirjast, sõiduki väljastamise eeldustest ning viivitusintressi määrast (tl. 38).

TM'e abikaasa esitas 8.juulil 2007 hagejale sõiduki valduse üleandmise nõude. Kostja esitas 10.juunil 2008 hagejale kirjaliku ettepaneku sõiduki valduse üleandmiseks 16.juunil 2008. Hageja sõiduki valdust kostjale üle andnud ei ole.

TM on väljastatud töövõimetusleht 0081741-0081743, mille järgi kestis kostja töövõimetus 10.juunist 2007 kuni 16.augustini 2007.

hageja nõue ja põhjendused

Hageja esitas 19.oktoobril 2007 Harju Maakohtule maksekäsu kiirmenetluses avalduse kostjalt 9 300 krooni ja viivitusintresside väljamõistmises. Avaldus anti vastuväite esitamise tõttu üle hagimenetlusele.

5.mai 2008 avalduses täiendas ja täpsustas hageja hagi ning palus

- kostjalt välja mõista 42 240 krooni, s.h. 19 620 krooni parklakulu hüvitamiseks, 1 500 krooni sõiduki teisaldamise kulu hüvitamiseks ja 21 120 krooni viivitusintresside tasumiseks
- muuta riiklikus autoregistris sõiduki XXX omaniku kannet ning kanda sõiduk üle hageja nimele
- jätta menetluskulud kostja kanda.

Harju Maakohtu 8.augusti 2008 määrusega on kohus jätnud läbi vaatamata OÜME hagi TM'e vastu riiklikus autoregistris sõiduki Toyota Corolla (XXX) omandi hagejale ülekandmise kohta kande tegemises.

Hagiavalduses väitis hageja, et täitis 10.juunil 2007 OÜ LH tellimuse, mis seisnes kostja sõiduki sundteisaldamises. Kostja sõiduk oli territooriumi valdaja loata pargitud haljasalale. Kinnisasja omanikul oli õigus oma territooriumil valdust jõuga kaitsta; hagejal oli OÜ-ga LH töövõtuleping. Kostja on liiklusseaduse alusel kohustatud hüvitama hagejale sõiduki teisaldamise kulud 1 500 krooni ulatuses. Hageja on töövõtulepingust tuleneva nõude kostja vastu omandanud OÜLH. Kostja on kohustatud hüvitama hagejale parklakulu. Hageja mõonab, et kostja abikaasa esitas sõiduki väljaandmiseks nõude 8.juulil 2007, kuid väidab, et hagejal oli ja on õigus keelduda sõiduki väljastamisest kuni tasu maksmiseni.

22.juuli 2008 avalduses täpsustas hageja nõuet ning väitis, et nii OÜ LH kui ka hagejal tekkis sõiduki ebaõige parkimise tõttu kostja vastu nõudeõigus. Hageja on oma tellijalt omandanud nõude kostja vastu. Hageja ei ole ajanud kostja asja, käsundita asjaajamise suhet poolte vahel ei ole. Kostja tegevus on põhjustanud hagejale kahju; kui kostja oleks käitunud õiguspäraselt, ei oleks hagejale kahju tekkinud. Mõistlik isik ei oleks ilma loata L SPA territooriumile sõidukit parkinud. Kostja on käitunud hooletult ega ole tõendanud süü puudumist.

Kostja peab maksma hagejale hoiutasu; hoiuleping tuleb lugeda sõlmituks võlaõigusseaduse alusel. Kuna hageja hoiab sõidukit oma kutse- ja majandustegevuses, tuleb eeldada hoidu tasu eest. Kostja sõiduk on hageja järelevalve all; kostja ei ole hagejale teatanud, et soovinuks jätta oma sõiduki järelevalveta. Vara hoidjal on hoiukulude ja tasu nõude tagamiseks pandiõigus hoiuleantud asja suhtes.

Kohtuistungil selgitas hageja, et hoiab kostja sõidukit liiklusseaduse alusel. Hagejal on kohustus tagada sõiduki säilivus ning õigus seda mitte välja anda enne tasu maksmist. Hageja väitis kohtuistungil, et kostjal ei ole õigust teisaldamiskulusid tasaarvestada, kuna kostjal puudub nõue hageja vastu.

Hageja väidab, et tal on hinnakirja alusel õigus nõuda kostjalt viivitusintressi 0,5% ulatuses päevas. Viivitusintressi määras on kokku lepitud tähtitud kirja saatmisega, millele kostja ei ole vastu vaieldud. Kostja nõusolekuks tuleb lugeda kirja vastuvõtmist.

kostja seisukoht ja põhjendused

Kostja hagi ei tunnista. Kostja möönis menetluses, et on jätnud sõiduki selleks mitte ettenähtud kohta, millega võis põhjustada kulu. Sõiduk jäi L SPA territooriumile kostja tervisehäire tõttu. Kostja toimetati politseiametnike poolt ebaadekvaatse käitumise tõttu haiglasse. Sõiduk oli temast jäänud maha haljasalale, lahtise ukse, mängiva raadio ja töötava mootoriga. Sõiduki teisaldamiseks piisanuks sellesse istumisest ning parkimiseks lubatud kohta sõitmisest, mida saanuks teha märkimisväärselt odavamalt.

Alternatiivselt väidab kostja, et sõiduki teisaldamise kulu nõue on lõppenud tasaarvestusega. Kostjal on hageja vastu kahju hüvitamise nõue.

Kostja väidab, et pooltel puudub lepingul põhinev suhe. Liiklusseaduse sätted ei ole hageja nõudes kohaldatavad, kuna kostja sõidukit ei teisaldatud avalikult teelt. Kostja sõiduk asus eraisiku territooriumil ning teisaldati viimasega kokkuleppel, millest ei tekkinud avaliku iseloomuga suhte. Hagejal ja territooriumi valdajal puudus õigus asuda tegema politseilikku järelevalvet.

Hageja on kostja vara korraldamisel tegutsenud käsundita; kostja ei ole hageja tegevust heaks kiitnud. Hageja on kokkuleppel kolmanda isikuga võtnud kostja vara oma ebaseaduslikku valdusse; kostja on hageja tegevuse tõttu kaotanud oma vara osas kasutuseelise, mille rahalise väärtuse hüvitamiseks kavatseb kostja esitada hageja vastu nõude.

Kostja väidab, et hageja oli sündmuse asjaoludest teadlik. Hageja on ise põhjustanud enesele kulu eesmärgiga teenida kostja tervisehäiret ära kasutades ebaseaduslikult tulu. Vaatamata korduvatele nõuetele ei ole hageja kostjale sõidukit kätte andnud.

kohtu seisukoht

Pooltel on vaidlus selles, kas ja millisel alusel on nende vahel on tekkinud õigussuhe. Hageja väidab, et on õigustatud kostjalt nõudma sõiduki sundteisaldamise ja hoidmise ning valvamise kulu. Kostja väidab, et hageja valdab kostja sõidukit õigusliku aluseta; hageja kulutused ei ole põhjustatud kostja käitumisest.

Pooltel puudub vaidlus selles, et sõiduk Toyota Corolla riikliku registreerimismärgiga XXX, kuulub kostjale. Puudub vaidlus ka selles, et 10.juunil 2007 toimetas politsei kostja ebaadekvaatse käitumise tõttu L SPA territooriumilt SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla Psühhiaatriakliiniku statsionaarsesse osakonda, kus viimane viibis kuni 16.augustini 2007. Politsei kostja juhitud sõiduki kinnipidamise kohta mingeid korraldusi ei teinud. Kostja sõiduk jäi 10.juunil 2007 avatud ukse ja töötava mootoriga parkimiseks mitteettenähtud kohta OÜ LH territooriumile.

Puudub vaidlus ka selles, et OÜ LH ja OÜ ME sõlmisid tellimuse esitamise ja töö täitmiseks võtmise lepingu, mille täitmiseks teisaldas hageja kostja sõiduki OÜ LH territooriumilt endale kuuluvasse, XXX linnas asuvasse parklasse.

Pooled on tekkinud suhete kohta esitanud menetluses erinevaid õiguslikke väiteid. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 436 lg. 7 järgi ei ole kohus otsust tehes seotud poolte õiguslike väidetega. Vaidluse lahendamiseks tuvastab kohus tekkinud suhete asjaolud, suhte iseloomu ning määrab rakendatava õiguse.

1) Kohus ei nõustu hagejaga selles, et hagejal on kostja suhtes nõue liiklusseaduses ettenähtud alustel. Liiklusseaduse (LS) § 1 lg 1 järgi on liiklusseaduse reguleerimisalaks liikluse korraldamine Eesti teedel ning liiklusohutuse tagamise alused ja põhinõuded; lg. 2 järgi kohaldatakse liiklusseaduses ettenähtud haldusmenetlusele haldusmenetluse seaduse sätteid arvestades liiklusseaduse erisusi.

Liiklusseaduse §-s 20² on sätestatud sõiduki sundteisaldamise eeldused; nimetatud säte toimib koosmõjus §-ga 20¹, milles on ette nähtud sõiduki juhi juhtimiselt kõrvaldamise alused. Sõiduki juhtimiselt kõrvaldamine ja sõiduki kinnipidamine on õigusliku sisuga toiminguteks, mis tuleb läbi viia haldusmenetluse seaduses ettenähtud korras. Selline järeldus tuleneb üheselt LS §-st 1 lg. 2 ja §-st 20² lg. 3.

Haldusmenetluse seaduse §-st 2 lg. 1 tuleneb, et haldusmenetlus on haldusorgani tegevus määruse või haldusakti andmisel, toimingute sooritamisel või halduslepingu sõlmimisel. Haldusorganiks on seaduse või selle alusel antud määrusega või halduslepinguga avaliku halduse ülesandeid täitma volitatud asutus, kogu või isik. LS § 20² lg. 3 p. 2 järgi saab sõiduki sundteisaldamise otsustuse teha üksnes pädev ametiisik seaduses ettenähtud andmeid sisalduva akti vormistamisega. Poolte vaidlus on seotud liiklusjärelevalve, s.o. sõiduki parkimise (kinnipidamise) korraldamisega, mis avaliku ülesandena kuulub LS § 2 lg. 3 ja lg. 4 järgi siseministeeriumi ja kohaliku omavalitsuse pädevusse. Seega on seadusandja delegeerinud liikluse korraldamise ja järelevalve funktsiooni seaduses nimetatud organitele ilma edasi delegeerimise õiguseta.

Kostja on õigesti osundanud, et hagejal ja hageja tellijal puudus õigus otsustada kostjale kuuluva sõiduki sundteisaldamise üle liiklusseaduses ettenähtud alustel. Puudub vaidlus selles, et hageja ei teisaldanud kostja sõidukit avaliku halduse funktsioone täites. Hageja kinnitas kohtus, et sõiduki teisaldamise tellimuse esitas eraõiguslik isik, sõiduk asus eraisiku territooriumil. Hagejal puudub haldusleping XXX vallas avalike ülesannete täitmiseks. Seaduse reservatsiooni puudumise tõttu puudub selleks ka õiguslik võimalus. Kohalik omavalitsus ega ka siseministeerium ei saa liiklusjärelevalve, s.h. sõiduki sundteisaldamise otsustuste tegemist eraõiguslikule subjektile üle anda.

Hageja ei ole esitanud kohtule pädeva ametiisiku koostatud akti, millest saaks järeldada, et hageja on kostja sõiduki suhtes teisaldavaks ettevõtteks LS §-st 20² lg. 3 p. 3 tähenduses. Ka hageja tellija, OÜ LH ei omanud õigustust teha kostja sõiduki suhtes kinnipidamise otsustust (LS §-st 20²). Eelnevast lähtuvalt ei ole vaidluses kohaldatav ka LS §-st 20² lg. 4, milles on reguleeritud kinnipeetud sõiduki tagastamise eeldused ega ka Vabariigi Valitsuse 27.augusti 2002 määrus nr. 279.

2) Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 5 ja võlaõigusseaduse (VÕS) § 3 alusel tekivad tsiviilõigused ja -kohustused tehingutest, seaduses sätestatud sündmustest ja muudest toimingutest, millega seadus seob tsiviilõiguste ja -kohustuste tekkimise, samuti õigusvastastest tegudest.

Kohus leiab, et poolte vahel tekkinud õigussuhete lahendamisel tuleb juhendada tsiviilõiguse alustest ning asja- ja võlaõigusseaduses sätestatust. Kinnistu ja sõiduki valdusega seonduvas pidid asjaosalised lähtuma valduse kaitse sätetest ning isikutevahelistes suhetes lepinguväliseid suhteid reguleerivatest sätetest.

Pooled ei ole sõlminud lepingut, mistõttu ei kuulu kohaldamisele hoiulepingu regulatsioon; hagejal puudub kostja suhtes lepingust tulenev hoiutasu nõue. Kohus ei nõustu hagejaga selles, et leping, s.h. viivitusintresside määra kokkulepe on sõlmitud kostjale adresseeritud

tähtkirja vastuvõtmisega kostja poolt. Vaikimisega loetakse tehing sõlmituks üksnes juhul, kui selline tähendus on vaikimisele antud kas seaduse, poolte kokkuleppe või nende vahelise varasema praktikaga (TsÜS 68 lg. 4). Käesolevas asjas neid eeldusi ei esine.

Hageja nõuab kostjalt sõiduki teisaldamiskulude hüvitamist 1 500 krooni ulatuses ja parklakulude hüvitamist 19 620 krooni ulatuses. Hageja väidab, et on teisaldamiskulu hüvitamise nõude omandanud OÜ LH, parklakulu nõue põhineb teisaldusteenuse osutaja õigusel.

Otsuse esimeses osas toodud põhjendustel ei olnud kostja sõiduki teisaldamine liiklusseaduse alusel õiguspärane ega saa seetõttu olla aluseks kulude hüvitamise nõudele. Kohus leiab, et kostja sõiduki teisaldamine hageja ja OÜ LH kokkuleppel ei ole ka kooskõlas eraõiguslike suhteid reguleerivate õigusaktidega.

3) Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 138 järgi tuleb tsiviilõiguste teostamisel ja kohustuste täitmisel toimida heas usus. Õiguse teostamine ei ole lubatud seadusvastasel viisil, samuti selliselt, et õiguse teostamise eesmärgiks on kahju tekitamine teisele isikule. Omandi või valduse kaitsel tuleb ilmutada võõra asja suhtes hoolikust määral, mida rakendatakse oma asjadele ning arvestada toimingute tegemisel võimalikult tekkiva kahju minimeerimisega kõigi asjasse puutuvate isikute suhtes. Teise isiku asjade ajamisel või korraldamisel tuleb lähtuda soodustatu huvist.

Kohus leiab, et kostja sõiduki teise kohta paigutamine kostja loata tuleb lugeda põhjendatuks järgmiste asjaolude tõttu: 1) kostja sõiduk paiknes võõral maal territooriumi valdaja loata, 2) sõiduk paiknes territooriumil tavapärasest kasutust (liiklemist) ja haljasala kahjustaval moel. Nende asjaolude olemasolu üle vaidlus puudub. Seega esines objektiivselt vajadus kostja sõiduki ümber paigutamiseks. Kostja jättis tervisehäire tõttu sõiduki valveta ning tema kinnipidamine ning haiglasse paigutamine tegi võimatuks kostjalt eneselt sõiduki ümber paigutamise nõudmise või vastavate korralduste saamise. Tulenevalt sõiduki valveta jätmisest oli selle teise kohta toimetamine ja lukustamine ka kostja enese huvides.

Maatüki valdajal on õigus omal maatükil mitte taluda selliseid kolmandate isikute mõjutusi, mis ei allu kehtestatud liiklemise korraldustele ning keskkonna kaitsele. Maatüki valdaja oli kostja sõiduki suhtes õigustatud oma valdust omaabina kaitsma. AÕS § 41 järgi võib valdaja oma valdust jõuga kaitsta, ületamata seejuures hädakaitse piire; kui kinnisasja valdus võetakse ära omavoliliselt salaja või vägivallaga, on valdajal õigus omavoli tarvitaja kinnisasjalt eemaldada ja kinnisasi oma võimu alla tagasi võtta.

Kohus leiab, et kostja sõiduki jätmine OÜ LH territooriumile on objektiivselt hinnatav maatüki omaniku suhtes omavolina, kuid sellest ei tulene iseenesest õigustust hakis esile toodud ja tõendatud jõulise omaabi kasutamisele. Omaabi on tõrjeõigus, mille realiseerimisel valitavad vahendid peavad olema suunatud valduse rikkumise otsese mõju kõrvaldamisele. Selleks piisanuks väidetavalt liiklust segava kostja sõiduki juhtimisest teise asukohta. Kohus nõustub kostjaga selles, et hageja ja OÜ LH on kostja vara suhtes rakendanud ülemäära jõudu. Mõistlikuks ja maatüki omanikule lubatud toiminguks tulnuks kujunenud olukorras pidada kostja sõiduki juhtimine (parkimine) territooriumi osale, kus see poleks takistanud teiste sõidukite liikumist ega kahjustanud haljasala.

Asjaõigusseaduse (AÕS) § 44 järgi on valduse rikkumise korral valdajal õigus nõuda rikkumise kõrvaldamist ja edasise rikkumise ärahoidmist. Kostja hospitaliseeriti märgitud territooriumilt ravisutusse politseiametniku poolt. Territooriumi valdaja oli selles olukorras õigustatud taotlema politseiametnikult ka kostja sõiduki kinnipidamise kohta otsustuse

tegemist. Juhul, kui selleks alust ei olnud, võinuks saada politseiametnikult või -asutuselt andmeid sõiduki omaniku lähedaste kohta, võimaldamaks neil sõiduki suhtes edasisi korraldusi teha.

Kohus märgib, et hageja on pärast sõiduki teisaldamist eeltoodud viisil ka tulemuslikult käitunud. Vaidlust ei ole selles, et kostja abikaasa (volitatud esindaja) reageeris hageja 3.juuli 2007 teatele ning esitas sõiduki tagastamise nõude juba 8.juulil 2007. Seega võimaldanuks hospitaliseeritud isiku lähedastele sõiduki kohta kohene teate edastamine hageja esile toodud kulutused ära hoida.

4) Võlaõigusseaduse § 1018 järgi on käsundita asjaajajal soodustatu kasuks ilma käsundita asjaajamise korral nõue kulutuste hüvitamisele juhul, kui soodustatu kiidab asjaajamise heaks, asjaajamisele asumine vastab soodustatu huvile ja tegelikule või eeldatavale tahtele või kui asjaajamisele asumata jätmise korral jääks õigeaegselt täitmata soodustu ülalpidamise kohustus või muu avalikes huvides oluline kohustus.

Kostja ei ole OÜ LH ega ka hageja asjaajamist enda huvides heaks kiitnud ning on esile toonud, et asjaajamise viisi valikul ei ole lähtutud kostja (soodustatu) huvidest. Otsuse kolmandas osas toodud põhjendustel nõustub kohus kostjaga. OÜ LH ja hageja on kulu enesele tekitanud iseeneste otsustustega kasutades olukorra lahendamisel kostja vara suhtes ülemäära, ebaproportsionaalset jõudu.

Kohus leiab, et hagejal puudub sõiduki valdusega seotud kulutuste hüvitamise nõue täielikult, s.h. ka selle perioodi eest, kuniks ei olnud sõiduki tagastamise nõuet veel esitatud. Hageja on kostja sõiduki võtnud oma valdusse kolmanda isikuga sõlmitud lepingu alusel. Kostja ei ole kolmanda isiku ega ka hageja asjaajamist heaks kiitnud ning peab hageja valdust õigustatult ebaseaduslikuks. Kostja esindaja (abikaasa) on nõudnud sõiduki tagastamist 8.juulil 2007, millest hageja on õigusvastaselt keeldunud. Kuni esmase tagasinõude esitamiseni sõiduki valdusega seotud kulude hüvitamise nõude välistab VÕS §-s 1023 lg. 2 sätestatu. Oma majandus- või kutsetegevuses tegutsenud käsundita asjaajaja ei või soodustatult tasu nõuda, kui käsundita asjaajajal on kolmanda isikuga sõlmitud lepingust tulenevalt õigus nõuda tasu kolmandalt isikult. Kostja sõiduk sattus hageja valdusse kolmanda isikuga sõlmitud lepingu alusel; seega on lepingu partneritel õigus ja võimalus esitada lepingu täitmisega seotud nõudeid teineteise suhtes üldistel alustel.

5) Võlaõigusseaduse § 3 p. 2 järgi tekib võlasuhe kahju õigusvastasest tekitamisest. Tegemist on võlasuhte tekkimise iseseisva alusega. Võlaõigusseaduse (VÕS) § 1043 kohaselt peab teisele isikule (kannatanu) õigusvastaselt kahju tekitanud isik (kahju tekitaja) kahju hüvitama, kui ta on kahju tekitamises süüdi või vastutab kahju tekitamise eest vastavalt seadusele. VÕS 1045 lg. 1 p. 5 järgi on kahju tekitamine eelkõige õigusvastane, kui see tekitati kannatanu omandi või sellega sarnase õiguse või valduse rikkumisega. VÕS § 127 lg. 4 alusel peab isik kahju hüvitama üksnes juhul, kui asjaolu, millel tema vastutus põhineb, on kahju tekkimisega sellises seoses, et tekkinud kahju on selle asjaolu tagajärg (põhjuslik seos). VÕS § 1050 järgi ei vastuta kahju tekitaja kahju tekitamise eest, kui ta tõendab, et ei ole kahju tekitamises süüdi.

Kohus leiab, et kostjal ei teki hageja ees vastutust ka kahju hüvitamise sätete alusel. Hageja nõuab kostjalt teisaldustasu. VÕS § 127 lg. 1 järgi on kahju hüvitamise eesmärk kahjustatud isiku asetamine olukorda, mis on võimalikult lähedane olukorrale, milles ta oleks olnud, kui kahju hüvitamise kohustuse aluseks olevat asjaolu ei oleks esinenud.

Kohus on otsuse teises ja kolmandas osas põhjendanud, et teisaldustasu maksmine (tasunõude õigus) ei ole põhjuslikus seoses kostja käitumisega. Kostja käitumise negatiivse tagajärje saanuks kõrvaldada ka sõiduki teisalduseta. Teisalduskulu on põhjustatud OÜ L otsustusest võtta kostja vara suhtes tarvitusele abinõud, mis ei olnud kostja teo tagajärge arvestades tingimata vajalikud ning millised on kostja õigusi rikkuvad. Kahjustatud isikul lasub kohustus minimiseerida võimalikult tekkivat kahju nii TsÜS § 138 järgi kui ka VÕS § 139 lg. 2 järgi. Kohus peab vajalikuks märkida, et VÕS § 6 lg. 1 järgi peavad võlasuhte pooled käituma teineteise suhtes hea usu põhimõttest lähtuvalt. VÕS § 7 järgi loetakse võlasuhetes mõistlikuks seda, mida samas olukorras heas usus tegutsevad isikud loeksid tavaliselt mõistlikuks.

VÕS § 139 lg. 1 järgi vähendatakse kahju hüvitist ulatuses, milles kahju tekkis või suurenes kahjustatud isikust tulenevatel asjaoludel või ohu tagajärjel, mille eest vastutab kahjustatud isik; lg. 2 järgi vähendatakse kahju hüvitist ka juhul, kui kahjustatud isik jättis kahju tekitaja tähelepanu juhtimata ebatavaliselt suurele kahju tekkimise ohule või jättis kahju tekkimise ohu tõrjumata või jättis tegemata toimingud, mis oleks kahju vähendanud, kui kahjustatud isikult võis seda mõistlikult oodata.

Kohus leiab, et OÜ LH on jätnud olukorra lahendamisel tegemata toimingud, mida võinuks temalt mõistlikult oodata ning millised oleksid kulutusi (kahju) vähendanud. Kohus on eelpool selgitanud võimalusi kostja sõiduki ümberpaigutamisel ning õiguspärast käitumist teise isiku vara suhtes korralduste tegemisel. Teisele isikule kuuluva sõiduki sundteisaldamise otsustuspädevus on pädeval ametnikul või eraomanikul üksnes hädakaitse piirides.

VÕS § 128 lg. 3 järgi hõlmab otsene varaline kahju eelkõige kaotsiläinud või hävinud vara väärtuse või vara halvenemisest tekkinud väärtuse vähenemise, isegi kui see tekib tulevikus, ning kahju tekitamisega seoses kantud või tulevikus kantavad mõistlikud kulud, sealhulgas mõistlikud kulud kahju ärahoidmiseks või vähendamiseks ja hüvituse saamiseks, muu hulgas kahju kindlaks tegemiseks ja kahju hüvitamisega seotud nõuete esitamiseks. Hageja on sõiduki ümberpaigutamise kuluna esile toonud üksnes selle sundteisaldamise kulu, mille kohus hindab eeltoodud motiividel põhjendamatuks. Muid sõiduki teisaldamisega seotud kulutusi hageja ei nõua. Seega ei ole hageja tõendanud, et kostja oleks põhjustanud hagejale sõiduki ümberpaigutamise seonduvat kulu (kahju).

Kohus peab vajalikuks märkida, et kostja ei ole hageja kulutustes ka süüdi. Kostja on sündmuskohalt hospitaliseeritud ning viibinud terviserikke tõttu haiglas kuni 16.augustini 2007. Seega ei saa kostja poolt sõiduki jätmist hakis märgitud viisil hinnata süülise käitumisena. Kostja haigestumine on tõendatud töövõimetuslehtedega.

Hageja parklakulude nõue ei ole samuti hinnatav hageja kahjuna (saamata jäänud tuluna). Hageja põhjendab nõuet asjaoluga, et tal oli ja on sõiduki kinnipidamise õigus. Kohus on eelnevalt põhjendanud, miks hagejal sellekohane õigus kostja sõiduki suhtes puudub. Hageja valdus kostja sõidukile ei ole tekkinud sõiduki kinnipidamisest LS §-s 20² ettenähtud alustel. Seega ei ole hagejal seadusest tulenevat alust kostja sõiduki hoidmiseks. Hageja keeldumine sõiduki väljaandmisest on põhjendamatu. Õigusvastase valduse eest tasu nõudmine ei põhine seadusel.

Hinnates eeltoodut kogumis leiab kohus, et hageja nõue kostja vastu ei ole põhjendatud ja tuleb jätta rahuldamata. Hageja viivitusintresside nõue jagab põhinõude saatust.

menetluskulud

Hageja on 9.jaanuari 2008 ja 2.mai 2008 maksekorraldustega tasunud hagi esitamise eest riigilõivu 1 500 (250 + 1 250) krooni.

Pooled õigusabi kulude nimekirju ja dokumente ei esitanud.

TsMS § 162 lg. 1 järgi tuleb menetluskulud jätta hageja kanda.

resolutsioon

Arvestades eeltoodut ja juhindudes TsMS §-st 162 lg. 1; 230; 233; 436; 438; 439; 441-442; TsÜS §-st 5; 68 lg. 4 ja 138; VÕS §-st 3; 6 lg. 1 ja 7; 127 lg. 1 ja 4; 128 lg. 3; 139 lg. 2; 1018; 1023 lg. 2; 1043; 1045 lg. 1 p.5; 1050; AÕS §-st 41; 44; LS §-st 1 lg. 1 ja 2; 2 lg. 3 ja 4; § 20¹ ja 20² lg. 3 p. 2 ja 3 ja lg. 4; HMS §-st 2 lg. 1

o t s u s t a s:

jätta rahuldamata OÜME hagi TM'e vastu 42 240 krooni väljamõistmises.

Jätta menetluskulud hageja kanda.

Kohtuotsusele on õigus esitada apellatsioonkaebus Tallinna Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul arvates kohtuotsuse kättetoimetamisest.

Selgitada, et juhul, kui pooled ei taotle kaebuse lahendamist istungil võib ringkonnakohus apellatsioonkaebuse lahendada kirjalikus menetluses.

/allkiri//pitser/

Aase Sammelselg
kohtunik